

VILÁG OSSZÁG

Kolozsvár
1945 december 15

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szombat
II. évf., 274. szám

Molnár Erik a magyar-román kapcsolatról beszél ma délután fél négykor az Állami Magyar Színházban

Kolozsvár magyarsága nagygyűlésen üdvözlí a demokratikus Magyarország népjóléti miniszterét

KOLOZSVÁR, december 13. Molnár Erik, Magyarország népjóléti minisztere ma, pénteken reggel vagy délelőtt érkezik meg különvonaton Kolozsvárra. Első eset a demokratikus Románia történetében, hogy a demokratikus Magyarország kormányának egy tagja látogatásával tiszteli meg Erdély fővárosát, s még hozzá a nyilvánosság elé tárja a két ország közös kérdéseit. Molnár Erik miniszter ugyanis ma délután fél négy órakor az Állami Magyar Színház épületében (a volt Nyári Színházban) nyilvános előadást tart a román-magyar kapcsolatról.

A rendkívüli esemény híre már a csütörtök esti órákban futótűszerűen terjedt el a városban. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete falragaszon tudatta a lakossággal Molnár Erik miniszter megérkezésének és előadásának híreit. Előrelátható, hogy Kolozsvár magyar lakossága méltó ünnepségekben részesíti a demokráciában újjászületett és Gроза Péter Romániájával szoros barátságot és dunavölgyi együttműködést kereső Magyarországot nagyvívű kormányfőjét.

Megatuk már Molnár Erik Romániába való érkezésének napján, hogy a magyar népjóléti miniszter behatóan érdeklődött Kolozsvár és kolozsvári barátai iránt a Világosság elébük küldött munkatársánál. A miniszter érdeklődése nem pusztán udvariasság volt, hanem régi, bensőséges kolozsvári kapcsolatainak fellézésére. Molnár Erik ugyanis több mint egy évtizeden át munkatársa volt a Gaál Gábor szerkesztésében Kolozsvárt megjelent „Korunk” című tudományos, irodalmi és művészeti folyóiratnak és így szoros munkatársi viszonyban állott mindazokkal a magyar írókkal, kutatókkal és politikusokkal, akik előrelátóan a következőket demokráciáért, Erdély népeinek egyenjogúságáért és megbékéléséért, a társadalmi haladásért és a Dunavölgye új, békés korszakáért harcoltak.

Itt jegyezzük meg, hogy Kolozsvár nagy vendége jelentős és uttörő szerepet tölt be a magyar tudományos világban. Nevéhez fűződik az a nagy kísérlet, hogy nemzetközi összehasonlítások alapján újra értékeljék a magyar nép történetét, kihámozva mindenemű romantikus illuzióból a magyar nép fejlődésének élő valóságát. Keeske-

méti magányában, különböző álneveken kezdte meg ezt az újraértékelő történelmi kutatást, először a magyarság őstörténetét, majd a magyar feudális történelmi kialakulását tanulmányozva. Munkásságának eredményeként két értékes kötetet jelent meg ezekről a kérdésekről, feltárva Árpád honfoglaló magyarjainak társadalmi fejlettségét s azt a forradalmi átalakulást, amellyel Géza és Szent István a földművelés magasabb fokára tudta emelni őseinket. Bár a felszabadulás óta állandóan részt kellett vennie Magyarországot újjáépítésében, a debreceni kormány megalakulása óta vállalván a népjóléti minisztérium vezetését, tudományos munkáját sem hagyta abba, hanem éppen a közelmúltban becsátotta ki — most már saját neve alatt — magyar néptörténelmeknek egy újabb kötetét.

Sem a régi, sovinszta és imperialista elemektől vezetett Romániában, sem a feudális birodalmi gondolathoz ragaszkodó régi Magyarországon nem volt lehetséges őszintén és igazán felkutatni a múltat és levonni belőle a leendő haladás számára a történelmi tanulságokat. Ma, amikor mindkét ország élén demokráciák állanak, a fasiszta romok eltakarítása közben odáig jutottunk már, hogy népeink multja iránt is érdeklődhetünk, támaszt keresvén jelenbeli közös építő kitérőnkhez s a jövő szabadság emberrel terelve. Molnár Erik, a társadalomtudós és társadalomszervező, a népműlt ismerője és a népjólét éharcosa, a közös magyar-román dunavölgyi történelmi szemlélet szükségéről nyilatkozott a hét elején Bukarestben, a Román-Magyar Társaság Ady-emléktünnepélyén, s mai előadásában is bizonyára életünk nagyvonalú távlatait fogja megadni.

A visszajáró mult ezer kísértése és fenyegetése közepette, megpróbáltán a megbukott fasiszta társadalom háborújának minden következményétől, végre mégis felemelkedtünk napi gondjaink-dolgaink fölé. Kolozsvár népe nem egyszer adta már tanujelét a multban is az ilyen felemelkedésnek s ma is tiszta szívvel ünnepel. Köszönti vendégét, köszönti személyében a demokratikus Magyarországot, s köszönti mindazokat, akik eme emlékeztetéssé váló nap román-magyar közfogságra történelmi alkalmat adtak.

A moszkvai konferencián minden kérdésben meg fogunk egyezni

— mondotta Byrnes amerikai külügyminiszter a háromhatalmi találkozóról

A három nagyhatalom külügyminisztereinek találkozója változatlanul foglalkoztatja a világ közvéleményét. A világsajtó és rádióállomások számtalan találgatásának útját vágta Byrnes amerikai külügyminiszter, mikor Moszkvába való elutazása előtt adott nyilatkozatában körvonalazta azokat a kérdéseket, melyek az értekezleten megvitatásra kerülnek.

Ez a nyilatkozat azt a célt is szolgálta, hogy a borulató hangulatot, amely a moszkvai értekezlettel kapcsolatosan különösen a nyugati közvéleményben kialakult, eloszlassa. Byrnes sajtónyilatkozatának harmadik célja a moszkvai találkozó jellegének tisztázása volt. A moszkvai értekezlet szerinte nem a potsdami határozatok, hanem a yaltai egyezmény alapján ül össze. Ez tulajdonképpen nem fedi a szovjet álláspontot, amely a potsdami határozatokat úgy értelmezi, hogy ezek nem az ötös külügyminiszteri tanács, hanem a három nagyhatalom külügyminisztereinek időnkénti összehívását írják elő. Ez azonban nem vezethet olyan ellentétre, mint amilyenek a szeptemberi londoni konferencián felteríttek, mert Franciaország és Kína külügyminiszterei nem kaptak meghívást Moszkvába.

Az angol-amerikai pénzügyi egyezmény világa megkezdődött az angol képviselőházban. Sem Dalton pénzügyminiszter, sem Anderson, az ellenzék szószokája nem tiltakozt az elutasítását az egyezmény felött. Minde az alsóház világlát, mind a legfrissebb angol lapok hangját azsal a mondattal jellemzhetők legjobban, amit az angol pénzügyminiszter mondott: „A történelem folyamán állam melyet nem győztek le, nem kaptak még ilyen súlyos feltételeket”. Megjegyezzük azonban a vélemény arra vonatkozólag, hogy Anglia pénzügyi helyzete jelenleg annyira súlyos, hogy mégis kénytelen elfogadni a kiszabott feltételeket.

A dunavölgyi népek történetében két igen fontos eseményt kell elkönyvelnünk. Az egyik Molnár Erik magyar népjóléti miniszter romániai látogatása, amely fon-

tos állomást jelent a román és magyar nép egymáshoz való közeledésének történetében. A másik igen nagyjelentőségű esemény Gyöngyösi János magyar külügyminiszter nyilatkozata a magyar-csehszlovák tárgyalások megszakadásáról.

A moszkvai konferenciával kapcsolatban nincs ok borulátásra

NEWYORK, december 13. (Rádió) Byrnes amerikai külügyminiszter Moszkvába való elutazása előtt sajtónyilatkozatot adott az amerikai fővárosban.

Kijelentette, hogy a külügyminiszterek moszkvai értekezletén a teljes békekonferencia mielőbbi összehívását indítványozza. A szombaton megkezdődő értekezleten számos nagyfontosságú kérdés kerül megvitatásra. Az Egyesült Államok nevében a Szovjetunió együttműködését kívánja megnyerni ahhoz, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetének egy az atomenergiával foglalkozó állandó bizottság létesítését javasolják.

Byrnes arra is felhasználta az alkalmat,

Gyöngyösi nyilatkozatában nem vágja útját a további tárgyalásoknak, de ugyanakkor a leghatározottabban ellenzi az igazságtalan és embertelen népcserét.

A jugoszláv nemzetgyűlés alkotmánymódosító vitájáról kell végezetül megem-

lékeznünk. Példaadó Tito Jugoszláviájának az az intézkedése, mely nyelvre és vallásra való tekintet nélkül egyenlőnek tekint minden polgárt, aki az új Jugoszlávia felépítéséért dolgozik.

F. Z.

Gyöngyösi magyar külügyminiszter nyilatkozata

a magyar-csehszlovák tárgyalások kudarcáról

BUDAPEST, december 13. (Rádió) Gyöngyösi János magyar külügyminiszter prágai tárgyalás után visszatérve a magyar fővárosba, nyilatkozatot adott a Magyar Távirati Iroda munkatársának a csehszlovák-magyar viszony újabb alakulásáról.

— A mindkét részről felvetett javaslatok több pontja tekintetében azonos álláspont alakult ki — mondotta a magyar külügyminiszter. — Így a magyar delegáció annak az elvnek hangoztatása mellett, hogy a felfmerült probléma megoldására javasolt lakosságcsere nem tartja emberiesnek és a demokratikus elvekkel egyeztőnek, mégis hajlandóan nyilatkozott a Magyarországon önkéntesen jelentkező szlovákoknak Szlovákiába való átteleptetéséhez hozzájárulni és Szlovákiából a már eddig kitelepített magyarok beszámoltásával azonos számú magyart átvenni. Az így lebonyolítandó népcseré után visszamaradó magyarok a vég-

leges döntésig helyeztessenek vissza, a politikai jogok kivételével, abba az állapotba, minlyen 1938 előtt éltek.

A továbbiakban kijelentette Gyöngyösi János, hogy bár a csehszlovákok a magyar-ellenes intézkedések bizonyos enyhítését vállalták, nem voltak hajlandók teljesen felfüggeszteni azokat. Így nem is a lakosságcsere, hanem a visszamaradó magyarság sorsa okoz nehézségeket.

— A magyar álláspont ezzel szemben az — folytatta a magyar külügyminiszter —, hogy a Csehszlovákiában lévő, vagy visszamaradó magyarságnak biztosítani kell mindazokat a minden embert fajra, nyelvre és vallásra való tekintet nélkül megillető jogokat, amelyeknek gyakorlását az Egyesült Nemzetek alapokmányai biztosítják és amelyek nélkül „a félelem nélkül” életműköltethetetlen.

— Amennyiben a csehszlovák kormány

pal helyzet megvitatására is. Kijelentette, hogy magával viszi a délkelet-európai útról nemrég visszatért Mark Ethridge jelentését is a balkáni helyzetéről.

Byrnes sajtónyilatkozatával emlékeztetett meg arról, hogy a nemzetközi közvéleményben pesszimista hangok is hallatszottak az értekezlettel kapcsolatban. Azt a reményét fejezte ki, hogy a különböző országok minden kérdésben meg fognak majd egyezni és igen sok jó származhatik ebből a találkozókból, ha a három nagyhatalom külügyminisztereinek őszintén tisztázzák az egyes kérdésekben elfoglalt álláspontjukat és kölcsönösen igyekeznek megérteni egymást.

ezt a megoldást elfogadni nem akarja, mint ahogy ennek a tárgyalás során nyíltan kifejezést is adott és továbbra is ragaszkodik a magyarság eltávolításához, erre az esetre a magyar kormány kénytelen leszegyezni azt az alapelvet, hogy: a néphez föld is tartozik.

Gyöngyösi közölte, hogy ennek a kérdésnek a megoldása azonban olyan nehézségekbe ütközik, hogy előreláthatólag csak nemzetközi döntés alapján lehet megoldani. Végezetül a magyar külügyminiszter kifejtette, hogy a problémák — akár nemzetközi bírósággal, akár közvetlen tárgyalások útján kívánják őket megoldani — sürgető intézkedéseket követelnek meg. Adott a szülőknek van azonban arra, hogy a jövőben megkezdett tárgyalások megkezdése ne érezze hatást, mert ennek hátró következményei lehetnek.

Dáték,
1945 dec. 14
Kat.: Nikár
Prot.: Sz. Árdka
Ortodox:
Tízpus
Zsidó: 3706 év
Tévész: 15

H I R E K

A nap kél 7 óra
42 perckor és 15
óra 53 perckor
nyugszik.
A hold kél 13:10
órákor és
1.4 órákor
nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258

Bánffyhunyadi kilenc katonája

Az egyik áthaladó fogolyvonatból tették le őket a bánffyhunyadi állomáson mint súlyos betegeket, a halált osztatóháború ártatlan áldozatait, a német fasizista nagyravágás bosszúért kiáltó roncsait. A háború, melybe akarattuk ellenére kényszerítették őket, a fogságban töltött hónapok a Kaukázustól hazáig tartó több hónapos utazás didergése és nélkülözései kiszikkasztották belőlük még azt a kis életért is, amivel elindultak. Ugy tették le őket Kalotaszeg központjának felrobbantott állomására, mint félhalottakat s a háborútól feldúlt állomás képenél csak az ő arcuk volt sivárabb. Egyik-másik közülük már csak tántorgott, elfelejtette talán még azt is, hogy hazafelé tart, vagy talán a segítségükre siető bánffyhunyadi asszonyok karjaiban már otthon is érezte magát? A laban izzó, egyre hosszabb időre lecsukódó szemek is a közeledő halált hirdették.

Am a bánffyhunyadiak meleg szeretete csodát művelt. Heteken át edes testvérüként dédelgették, etették, gyógyították a katonákat, akik szemlátomást épültek, egyre csak erősödtek, míg újra talpra nem álltak.

A menthetetlen azonban még sem sikerült megmenteni. Szabadi József bácskai gazdálkodó nem térhetett vissza családjához és négy gyermekéhez. Ott maradt a bánffyhunyadi kis temetőben... Temetése megható volt. Egyik bajtársa bucsúszókor megfogadta, hogy feleségével személyesen fogja tudatni a pótolhatatlan veszteséget.

A felépült nyolc hajdusági és bihari magyar pedig tovább indult hazafelé.
KONCZ BELA

SZOLGALATOS GYÓGYSZERTARAK:
HINTZ (Szabadság-tér 28), Órangyal (Mali-novszki-tér 1), Rebény (Horea-ut 50), Diana (Jókai-utca 23), Aesculap (Széchenyi-tér 23). Egész éjjel szolgálatban: Hintz (Szabadság-tér 28) és Remény (Horea-ut 50).

A NÉPVÉDELEM matinéit rendez az Uránia-moziban vasárnap délelőtt fél egy órai kezdettel, bemutatva az októberi gyűjtésnek eredményéről, a gyermekgyóniok és mintaóvodák belső életéről, az ingyenes orvosi rendelők működéséről készített keskenyfilmet. A matiné második részében a „Mozskvai ut” című filmet mutatják be. Belépés díjtalan. A Népvédelem barátai a Népvédelem Szabadság-tér 10 alatti helyiségben igényelhetnek belépőjegyet.

A „HALADÓ TUDOMÁNYOK MUNKAKÖZÖSSÉGE” lapunk útján értesíti az összes meghívottakat, hogy a december 14-re összehívott alakuló közgyűlést a közbejött akadályok miatt december 21-én délután 4 órákor tartják meg a „Nicolae Balcescu Athenaeum” helyiségében, Jókai-utca 2 alatt (II. emelet). Kérlik a meghívottak pontos megjelenését.

A HÁZBERREL ADÓS BERLŐ KILAKOLTATHATÓ. Bukaresti tudósítónk jelenti: Patrascu igazságügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényszékekhez, bíróságokhoz és a bírósági végrehajtókhoz, hogy ahán az esetben, amikor a lakó elleni kilakoltatási ítéletet a házber nem fizetése miatt mondták ki és az ítélet jogerőre emelkedett, a kilakoltatási ítélet végrehajtható.

A NÉPVÉDELEM KOLOZSVARI SZERVEZETE a helybeli ügyvédi kamara támogatásával jogvédő irodát állított fel, amely a Szabadság-tér 10 alatti székhelyén, naponta délután 5-6 óra között, készséggel nyújt jogsegélyt a fasizmus elleni háború áldozatainak.

MEGJELENT A „SZÖVETKEZETI ÉRTESETŐ.” A „Szövetség” Gazdasági és Hitelszövetkezeti Központ tájékoztatója György Endre összeállításában most hagyta el a sajtót. A „Szövetkezeti Értesítő” ünnepi számot adott ki abból az alkalomból, hogy a „Szövetség” ez évben érte meg alakulásának 25-ik esztendőjét. Az eltelt 25 év munkájáról, küzdelmeiről és tanulságairól Lakatos István számol be. A felszabadulás után kezdődő újjáépítő munkájáról a szövetkezetnek György Endre írt cikket, beszédes számokkal — s megtudjuk belőle, hogy minden eredmény a Szövetkezet táborába tartozó öntudatos tömegek önfeláldozásának és egyetemes munkájának köszönhető. A székhelyderzi hitelszövetkezet ötvenéves évfordulóját Balázs András ünnepi. Nagy Zoltán dr. az ifjúsági szövetkezetek teendőiről ír az új tanév megnyitásával kapcsolatban.

A
Vármegyei ház disztermében
Beethoven, J. Brahms, C. Frank
szonáta-est
RÉV IIVIA
és
FEJÉR SÁNDOR
közreműködésével
dec. 15-én, szombaton este fél 7 órákor.
Jegyelővel a Józsa Béla-könyvkereskedésben és este a pénztárnál.

GYERMEKEK! A Magyar Népi Szövetség december 16-án, vasárnap délután 3 órákor a Farkas-utca 7 alatti székházában mesedélutánt tart nagyon szép műsorral, tetszésszerű belépődíj-al. A jövedelemből a szegény gyermekek részére vesznek karácsonyi ajándékot.

AZ ELSŐ HADSEREG KULTURCSPORTJA A HÁBORU ALDOZATALERT. Az első hadsereg kulturcsoportja december 15-én, szombaton este 7 órákor a Vasas Otthonban látványos művészeti társulat Népvédelem rendezésében. A művészeti bevételeit a megebesült katonák támogatására ajánlották fel.

FELHÍVÁS A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG TAGJAIHOZ! Felkérjük tagjainkat, hogy tagdíjhatárlékukat a Farkas-utca 7 alatti irodánkban minél előbb ki-egyenlíteni sziveskedjenek. Bár több pénzbeszedőnk járja a várost, képtelenek mindenkihez elmenni a tagdíjért, mert sok tagunkat nem találják otthon. A Magyar Népi Szövetség Kolozsvár és vidéki szervezetének vezetősége.

(*) **ALULIROTT** Almasán Fábrián, a Villamosművek tisztviselője bocsánatot kérek embertársaimtól, akiket a múltban bántalmaztam, kijelentem, hogy akkori cselekedeteim elteltem, megintem, hogy akkor minden erőmmel szolgálni fogom a népek kibékülésének ügyét. Almasán Fábrián.

A NÉPVÉDELEM nyolc kolozsvári gyermekotthonban nyolc tizedes ruhácskát, cipőket, harisnyit, felsőruhát és édességekkel telt csomagokat osztottak szét a hadlárúknak.

ESZAKBUKOVINAI ES BESSZARÁBLAI LAKOSOK JELENTKEZÉSE. A minisztertanács május 25-én kelt rendelete értelmében újlag felszólítják Északbukovina és Besszarábia mindazon volt lakóit, akik jelenleg Románia területén tartózkodnak, hogy december 20-ig kötelesek jelentkezni a meggyefőnökségek mellett működő szovjet-román vegyes bizottságok előtt. A jelentkezéskor nyilatkozatot kell adniuk arról, hogy vissza akarnak-e térni régi lakóhelyükre vagy továbbra is Románia területén kívánnak maradni.

SZINTETIKUSAN IS ELŐÁLLITHATÓ A PENICILIN. Londonból jelenti a Rador: A „Daily Express” orvosi munkatársának közlése szerint angol és amerikai tudósoknak — három évig tartó kísérlet után — sikerült a penicillin szintetikus úton is előállítani. A lap közlése szerint a szintetikus úton előállított penicillin sokkal tisztább és erősebb hatással sokkal tovább őrzhető meg, mint az addigi eljárással készített penicilin.

MOSZKVA—BUKAREST—SZÓFIA KÖZÖTT MEGNYILT A KÖZVETLEN TÁV-BESZÉLŐ FORGALOM. Moszkvából jelenti a Rador: A közvetlen Moszkva—Bukarest—Szófia távbeszélő forgalmat tegnap megnyitották. A közvetlen távbeszélő összeköttetés a három ország kapcsolatát még közvetlenebbé tette.

(*) **ORVOSI HIR.** Burger Sári dipl. fogász visszatért és fogászati rendelését újból megkezdte régi lakásán, délelőtt 10—11-gig, délután 4—6-gig. (Unió-utca 27, Villamos-palota)

Ujabb 1200 tonna gyapju érkezik Romániába a Szovjetunióból

BUKAREST, december 13. A szovjet-román gazdasági egyezmény alapján a napokban újabb 1200 tonna gyapju érkezik Romániába a Szovjetunióból. Az újabb gyapjuszállományban 300 tonna teveszőr is van.
Szakértők megállapítása szerint a Szovjetunióból érkezett és érkező gyapju minőségileg sokkal jobb, mint a romániai gyapju és igen nagy előnye az, hogy a mosással csak egészen jelentéktelen veszteséget szenved. A szovjet gyapjút a hasonló minőségű belföldi gyapjuval azonos áron hozzák forgalomba, illetve osztják szét a feldolgozó iparvállalatok között.

A téli zsirellátás tartaléka, az olaj, közvetlenül a fogyasztókhöz jut

KOLOZSVAR, december 13. A bukaresti rádió jelentése szerint a romániai olajmalmok és olajgyárak újlag megkezdhetik működésüket. Ezeknek az üzemeknek a szüneteltetése azt a célt szolgálta, hogy az ideiglenes olajmalmok ne kerüljenek a fekete piac kezébe. A kormány gondos körültekintéssel járt el ebben az ügyben és az olajüzemek munkássága is áldozatot hozott, de az eredmény nem is maradt el, mert a téli zsirellátás tartalékául szolgáló olaj most

már közvetlenül a fogyasztóhoz jut. Az olajmalmok működésének megkezdését szigorú rendszabályokhoz kötötték és azok az olajgyárak és olajmalmok, amelyek a rendszabályokat nem tartják be, azonnali hatállyal a jövő évi október 1-ig — elvesztik működési engedélyüket. Zárlat alá helyezésükkel egyidejűleg lezserelik és lepecsételik a gépeket is és így mindennemű visszaélés és üzérkedés lehetetlenné válik.

Visszatérhetnek Északerdélybe és újlag megnyithatják régi üzletüket a bécsi döntés után elmenekült kereskedők

BUKAREST, december 13. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium körrendeletet intézett a kereskedelmi és iparkamarához az Északerdélyből elmenekült és a felszabadulás után oda visszatért kereskedő üzletmegnyitásával kapcsolatosan.
A rendelet értelmében — a bécsi döntés alapján időlegesen a magyar csapatok által megszállt — Északerdélyből elmenekült olyan kereskedők, akik az ország más részében voltak kénytelenek üzletet nyitni, visszatérhetnek eredeti lakóhelyükre és ott újlag megnyithatják régi üzletüket.
A miniszteri rendelet értelmében ezek a kereskedők mentesek annak a rendelet-

nek alakításai betartása alól, amely rendelet értelmében kötelesek volnának bejelenteni, hogy új telephelyükön működésüket beszüntetik. A kereskedelmi és iparkamarák az érdekelteket meggyőző bejelentésére, hogy székhelyét visszahelyezi régi tevékenységi helységébe, az új telepedési hely cégbejegyzéséből a céget — minden további alakiság nélkül — törölni kötelesek és bejegyezni tartoznak, hogy a kereskedő üzletét visszahelyezte a felszabadított Északerdélynek abba a városba vagy községbe, ahol a bécsi döntés előtt elmeneküléséig kereskedelmi tevékenységét folytatta.

Számos magyar elemi iskolát nyitottak meg a Bánságban a Magyar Népi Szövetség munkájának eredményeként

TEMESVAR, december 13. A Magyar Népi Szövetség temesvári intézőbizottságának legutóbbi ülésén Csorba János titkár ismertette az egyes ügyosztályoknak a demokratikus romániai magyarság érdekében végzett múlt hónap eredményes munkáját.

Groza Péter dr. miniszterelnök legutóbbi temesvári látogatása alkalmával a MNSz kiküldötti tolmácsolták a miniszterelnök előtt a bánási falvak panaszát, amely szerint a vegyesbizottság kinevezésének késlekedése miatt sok helyen még nem nyithatták meg a magyar iskolákat, mert nem történt döntés az iskolaépítések megosztására és a magyar tanárok kinevezéséről. A miniszterelnök a bánási magyarságnak ezt a jogos sérelmét azonnal orvosolni kívánta és a helyszínen utasította az elemi iskolai tanfelügyelőt, hogy sürgősen intézkedjen a vegyesbizottság kinevezése érdekében. A vegyesbizottság néhány nap múlva már meg is alakult, megkezdte tevékenységét és munkájának eredménye remélhetőleg a magyar iskolák, vagy a magyar tagozatok mielőbbi megnyitására fog megnyitkozni.

Rámutatott a titkári jelentés arra is, hogy a falvakban nagy a tanítóhiány, nincs elég okleveles magyar tanító és tanítónő a bánási megyékben. A falvak magyarsága tanítót kér, akiknek hűséges támogatója, hálás segítőtje lesz.

A tanerőhiányon — amíg megfelelő számú magyar tanítóról és tanítónőről gondoskodhatik a Magyar Népi Szövetség — helyenkint az a megoldás jött létre, hogy nagyul tudó román tanító oktatja a magyar gyermekeket.

A Magyar Népi Szövetség megyei központja többször esetében járt el iskolaszérellem és a magyar gyermekek tanításával kapcsolatos ügyben, számos esetben igen

eredményesen. Így megnyitott a magyar elemi iskola Gataljány, Majláthfalván, Fibisen és Folyán. Intézkedés történt a tankönyvek beszerzéséről is.

A Magyar Népi Szövetség temesvári kulturcsoportja is eredményes munkát fejtett ki az elmúlt hónapban. Nagy sikerrel szerepelt Resicán, Temesváron pedig Bartók-emlékünnepélyt rendezett, amely az idény legkiemelkedőbb iskolversenye volt.

A városi és falusi iskolásgyermekek ismeretének bővítésére a temesvári „Szabad Szó” című napilap mellékleteként gyermek-újságot adnak ki Szepesi Nits István újságíró református lelkész, az „Szó” népszerűítő szerkesztésében.

GÓGOLY társadalmi szatiráját, a bírókrácia remek kifigurázását, a Revizort december 16-án délelőtt fél 11 órákor mutatja be a Szabad Szópad munkás színházú közösség. A közönséget az Al-lami Magyar Színház fűtött terme várja.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Pénteken, december 14-én este fél 6 órákor: Györgyfalvi lakodalm.
Szombaton, december 15-én este 6 órákor: Györgyfalvi lakodalm.
Vasárnap, december 16-án délután fél 3 órákor: Sztambul rózsája. (Andrási Márton fellépésével).
Este fél 6 órákor: Csavargólyány. (Oprett bemutató, Andrási Márton fellépésével).
Hétfőn, december 17-én este fél 6 órákor: Dózsa György. (A Magyar Népi Szövetség tagjai a kerületi szervezeteitől, a szervezett munkások szervezeteitől és üzemeinek kulturbizottságainál feláron válthatják meg jegyeiket).

KOLOZSVARI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL-MOZGÓ: Bizsu. (3. 5. 7. 9). Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné. Jegyelővel délelőtt fél 11 órától 1 óráig.
CORSO-MOZGÓ: A kisaszony a feleségem! (1. 3. 5. fél 5. fél 7 és fél 9). Vasárnap délelőtt fél 11 órákor matiné.)
MUNKÁS-MOZGÓ: A kisaszony a feleségem! (3. 5. 7. 9.)
ROYAL-MOZGÓ: Tarnis Bulba. Hírdő. (3. 5. 7. 9). Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 11 órákor matiné.
SELECT-MOZGÓ: Ragaszkodom a szerelemhez. Magyar zenés vígjáték. (3. 5. 7. 9.)
URANIA-MOZGÓ: Halálhurk. (3. 5. 7. 9.)

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal a
Transcolectiv
szállítási vállalathoz,
Szabadság-tér 27.
Telefon: 617.

Harminc mázsa élelmiszert küldött Piski és a környező falvak magyarsága a kolozsvári Hazatérők Otthonának

KOLOZSVAR, december 13. A hunyadme gyei Piski magyarsága nemrégiben felüzent Kolozsvárra, bejelentve, hogy a hadifoglyok részére ott összegyűjtött élelmiszert átadják a kolozsvári Hazatérők Otthonának. Az Otthon vezetőinek a román hadtestparancsnokság jóvoltából sikerült gépkocsit szerezniük, amivel a közel 30 mázsanyi élelmiszert szerdán estére Kolozsvárra szállították.

A hunyadme gyei magyarok adományában mintegy 12 mázsa burgonya, 7 mázsa liszt szerepel. De van bőven zöldségféle, zsiradék,

különböző fűszerek és nagymennyiségű gyógy- és kötőszerek is.

A Hazatérők Otthona sokszázezer segítségre váró hadifogoly nevében ezután is köszönetet mond a piski és a környéki falvak és városok: Déva, Hátszeg, Vajdahunyad, Bácsi, Rákost, Hosdát, Rápold, Csernakeresztur, Lózsád és Haró jószívű és áldozatkész lakosságának, amely azonfelül, hogy az ott áthaladó hadifoglyok tízezeit bőségesen ellátják, a „Világosság”-ban közzétett felhívás alapján a kolozsvári Hazatérők Ot-

thonára is gondolt.

Csodálatraméltó, hogy a hunyadme gyei magyarság mennyire áldozatkész és összetartó. Ahhoz, hogy az ott áthaladó hadifoglyokat megsegítsék, elég volt a Magyar Népi Szövetségnek egy szava, vagy maga az a tény, hogy jöttek a foglyok. Ott nem volt szükség felhívásokra, a környék magyar asszonyai felsorakoztak s önfeláldozással végzeték és végzik ma is az ottani Hadifogly Otthon körül munkákat.

DECEMBER 31-ig

Ki kell váltani a személyazonossági igazolványt

BUKAREST, december 13. A belügyminisztérium megállapítása szerint Románia számos lakosa — a sorozatosan kiadott rendeletek és előírások ellenére — nem rendelkezik a szabályszerű személyazonossági igazolványokkal. Ennek a vizsgálat állapotának a megszüntetése érdekében a belügyminisztérium most rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindazok, akiket a hadsereg kötelékéből leszereltek, akik deportálásból tértek vissza, a volt hadifoglyok, azok, akik a hitlerista és

horthysta hadseregek visszavonulásakor hagyták el az ország területét, akik politikai okok miatt üldözést szenvedve menekültek el, a volt légionáriusok, akiket szabadonbocsátottak a különböző táborokból és mindazok, akik bármely okból — még ha hanyagságból is — eddig nem szereztek be a szabályszerű igazolványt és bejelentőlapot, a jövő évi december hó 31-ig jelentkezhetnek városokban az illetékes kerületi rendőrfelügyelőségeknél, vagy a rendőrkveszturáknál, amely je-

lentkezési igazolványt állít ki részükre.

A rendőrség részéről kibocsátott jelentkezési igazolvány alapján az ilyen egyének városokban a rendőrség bejelentőhivatalától, községekben pedig a községi előljárástól megkapják a rendes bejelentőlapot, illetve igazolványt.

Mindazokat, akiket december 31-ike után a rendőrségi jelentkezési lap, illetve a szabályszerű bejelentőlap nélkül találunk, a törvény rendelkezései szerint szigorúan megbüntetik.

Befejezéshez közeledik a vizsgálata a november 8-i bukaresti tüntetés ügyében

Bratianu Vintila a katonai törvényszék előtt

BUKAREST, december 13. Az ezúttal november 8-i bukaresti zavargás ügyében a katonai törvényszék érélyesen folytatja a vizsgálatot, amely befejezéshez közeledik. A katonai törvényszék kihallgatta V. Sassu volt minisztert, a liberális párt egyik vezetőjét, aki rendkívül fontos írásbeli tanuvallomást tett.

Kihallgatták azt a tényleges őrnagyot is, aki elsőnek érkezett a királyi palota előtti térre a karháalommal, hogy helyreállítsa a rendet. Az őrnagy tanuvallomásában részletesen ismertette az eseményeket és rend-

kívül értékes, új adatokat szolgáltatott a vizsgálat részére. Kihallgatták azokat a tiszteket és tüzótlókat szolgálókat teljesítő katonákat, akiket telefonon hívtak a helyszínre, hogy eloltsák azokat az égő gépjárműveket, amelyeket a rendezárok gyújtottak fel. Ezek a tanuk elmondották, hogy a reakciós elemek több helyen elvágták a vízvezeték csövet, így módon igyekezve megakadályozni, vagy legalább késleltetni a gyújtogatások következtében keletkezett tüzek eloltását.

Kihallgatták azokat a tanukat is, akik látták, amikor a Népvédelem sátrát fel-

gyújtották és hallották, hogy a liberális, valamint a nemzeti parasztpárthoz tartozó tüntetők szovjetellenes jelszavakat kiáltottak.

A vizsgálat során megállapítást nyert az is, hogy Vintila V. Bratianu, a liberális párt elnöke engedély nélkül és a cenzura megkerülésével „Eppen most!” című röpiratot nyomtattatott és osztatott szét, amely röpiratban valóban és célzatos állításokat közölt propagandás céljából. Bratianu Vintila ügyében egyébként a vizsgálatot már befejezték és ügye közelebről kerül tárgyalásra a katonai törvényszéken.

Ujabb harmincnegyzet magyar tisztviselőt neveznek ki a kolozsvári polgármesteri hivatalhoz

A rémhírtérjesztők kudarca

KOLOZSVAR, december 13. Kedden harmincnegyzet tisztviselő vizsgázt a város házában. Mind a harmincnegyzet régi tisztviselője a város házában, mégis vizsgáztuk őket. Miért? Soraink között még ma is meghuzódó reakciósok diadalmos fejtartással és teliszájjal kürtölték városzerte: „nyelvvizsga a magyaroknak!” Ki tudná azt megmondani, hogy ezek az urak miért örülnének annak, hogy itt okárcsak egy embert is a reakciós Románia szomorú emlékü nyelvvizsgájának vetnek alá? Mire lenne az nekik diadal, hogy itt nem tartják tiszteletben népünk jogait? Mind egy. Szomorú tény — és megzoktak már —, hogy míg azok, akik mindig és minden körülmények között a demokráciáért harcoltak, késhegyre menő harcot tudnak

vívni a Groza-kormány mellett, népünk jogainak csorbítól ellen, addig egyes reakciósok felfelé fordított szemmel, vagy éppen örömtől sugárzó arccal fogadnak minden hírt, amiből sérelemre következtethetnek. Hát ha még valóban történnék és sérelmek? A város házában megkérdéztük, miért kellett hát ennek a harmincnegyzet embernek vizsgáztani?

— A harmincnegyzet tisztviselő — kaptuk a választ — egyszerű adminisztratív vizsgát tett. Ezt a vizsgát minden ujonnan kinevezett tisztviselőnek is kell tenni. Más kérdés aztán, hogy miért kellett ennek a harmincnegyzet régi városi tisztviselőnek vizsgáztani? A belügyminisztérium rendelete szerint ugyanis csak azokat a tisztviselőket lehetett besorozni, akik a négy esztendő

alatt kinevezett tisztviselőként szerepeltek. Ezt a harmincnegyzet tisztviselőt a magyar városvezetés nem nevezte ki, hanem napidíjasokként kezelte őket. Ezt most helyrehozta Teohari Georgescu belügyminiszter rendelete. A kormány ugyanis elrendelte, hogy a város vezetésére ezt a harmincnegyzet tisztviselőt kinevezésre terjessze fel, hogy így egyszersmindenkorra rendeződjék helyzetük. A kinevezés előtt azonban formai vizsgát kell tenni. Ezt tette le kedden a harmincnegyzet tisztviselő.

Megérdeklődtük, milyen eredménnyel állott ki a tisztviselő a vizsgát és azt a választ kaptuk, hogy „mindnyájan átmentek”.

Igy újabb harmincnegyzet kinevezett magyar tisztviselője lesz Kolozsvárnak.

Külföldről hazatérő és hadbírószágitag súlyosan elítélt katonakötelesek érdekében

tiltakozó szavát emelte fel a Magyar Népi Szövetség

TEMESVAR, december 13. Az a hadbírószágitag, melyet az 1944. évi augusztus 22-i rendelet törvény létesített, Temes-Torontál megyében is működik és sorra ítélkezik az olyan külföldről hazatérő, magyar nemzetiségű katonakötelesek felett, akik augusztus 23-ika előtt, vagyis a Szovjetunió elleni háború idején, vagy a fegyverszünetet követő első napokban távoztak el egységüktől.

Az 1944. augusztus 22-i rendelet törvény 19. szakasza — amelynek alapján a hadbírószágitag ítélkezik —, úgy rendelkezik, hogy az első ízben való nemjelentkezés (nesapuneré) vagy szűlés (dezertare) miatt elítélt katonakötelesekre kiszabott ítéletet felfüggesztik és az illetőt rehabilitált végett az arcvonalra küldik. Tekintettel arra, hogy a háború befejeződött és az elítéltek nem küldhetők arcvonalra, a hadképzés mellett működő had-

bírószágitag 5-10 évi szabadságvesztést kiszabó ítéletet sem függeszthetők fel és így az elítéltek sokkal hátrányosabb helyzetbe kerülnek, mint ami eredetileg a törvényhozónak szándékában állott. Ez viszont az elemi jogi szabályoknak mond ellent.

A súlyos és tarthatatlan helyzetre való tekintettel a Magyar Népi Szövetség temes-torontál megyei szervezete táviratilag fordult Groza Péter miniszterelnökhez, tiltakozva a temesvári hadképzésztő parancsnokság mellett létesített hadbírószágitag ítélet ellen.

A Magyar Népi Szövetség sürgős intézkedéseket kért a katonai közkegyelmi rendelet érvényének az ilyen esetekre való kiterjesztésére is, mert a hadbírószágitag eljárás és több több tízezer olyan román állampolgárt sújt keményen, akik abban a reményben tértek vissza hazájukba, hogy közkegyelemben ré-

szesülnek.

Tiltakozott a táviratban a Magyar Népi Szövetség szervezete a temesvári katonai törvényszék olyan ítélet ellen is, amelyekkel súlyos büntetéseket szabott ki tiltott hátlárállás miatt azokra a román állampolgároknak, akik helyzetük törvényes rendezése végett tértek vissza az országba.

A Magyar Népi Szövetség bukaresti irodája is közbenjár ebben az ügyben Patrascu igazságügyminiszternél, olyan értelemben, hogy a külföldre való szűlés (dezertare) miatt hadbírószágitag elé állított személyek ellen megindított eljárást függeszték fel s az elítélteket bocsássák szabadon.

A nemjelentkezés vétségére (nesapuneré) az igazságügyminiszter kiadandó körrendelete nem vonatkozik, mert ez a vétség egyébként is közkegyelem alá esik.

Hírók a társadalomban

KOLOZSVAR, december 13. A református teológia adventi előadásorozatában legutóbb Gönczy Lajos dr. teológiai tanár az egyház és a társadalmi közösségek viszonyát fejtegette. Az előadó szerint az egyház a különböző korok és társadalmak hívott egy időfeletti közösségek kapcsolja be, viszont nem veszi ki a hívőket a mindennapi élet valóságából sem. Az egyház mindenkor benne él a társadalmat alkotó világi közösségek szövevényében s feladata az, hogy tagjai által valóban részt is vegyen azok életében, a krisztusi szeretet-esszme által alkalmassá téve minden világi közösséget igazi feladata betöltésére. Gönczy Lajos dr. külön hangsúlyozta, hogy az egyházat éppen örök rendeltetése miatt semmiféle önző érdek számára ki nem lehet sajátítani, mert az a világ élő és éber lelkiismereteként figyelmeztet minden kor emberét az egyetemeség szolgálatára.

Csak egy kakas ellenében szabad rádiót tartani Magyarfodorházán

KOLOZSVAR, december 13. A kolozsmegyei Magyarfodorháza községből nap-nap után panaszok érkeznek a borsaujfalusi csendőrsparancsnok ellen, aki törvénytelen házkutatásokkal állandóan nyugtalanításban tartja a falu lakosságát.

A csendőrsparancsnok azzal a megokolással, hogy falun nem szabad rádiót tartani, már november első napjaiban házkutatást tartott Szabó Miklósnál, a Magyar Népi Szövetség földműves-elnökénél, akit az egyik fiókban talált magyar nemzetiszínű gomb miatt ötévi elzárással fenyegetett meg. Másnap Szabó Miklóst és fiát felhívták a csendőrségre, ahol a házkutatás részleteiről terhelő jegyzőkönyvet vettek fel. A csendőrsparancsnok azonban jogtalan eljárásának tudatában később zsaroló módszerekhez folyamodott, felszólítva a szerencsétlen embert, hogy „ha vele szépen beszélnek”, nemcsak hogy megszünteti az eljárást, hanem visszaadja a rádiót és összetépi a jegyzőkönyvet is. Szabó Miklós megértette, hogy a csendőr nyilvánvalóan valamelyes díjazásra céloz. A nála lévő kétezer lej azonban kevés volt a csendőrnek, aki a végén egy kakas ellenében beváltotta ígértét: visszaadta a rádiót és megsemmisítette a jegyzőkönyvet.

A csendőrsparancsnok azóta is folytatja garázdálkodásait. A napokban újabb házkutatásokat tartott három magyarfodorházi gazdánál. Az egyiknél egy magyar nemzetiszínű zászlót talált a padláson, s ezért december 12-ére az őrsre rendelt mindháromat azzal, hogy büntetésük kiszabása végett őket Kolozsvárra kísérje. A házkutatások után az egyik gazdának megkegyelmező jóindulatot szánva odasugta, hogy ha őt nagyon megkéri, írni fog egy levelet Kolozsvárra lévő barátjának, aki „ellintázi a súlyos esetet”.

A magyarfodorházi gazdák azonban ezuttal átláttak a szítán s jogos panaszukkal felkeresték a Magyar Népi Szövetség központi jogvédő irodáját, ahol a rosszindulatú csendőrsparancsnok ügyében nyomokban megtették a feljelentést.

György Lajos dr.

az erdélyi katolikus egyházmegye új világi főgondnoka

KOLOZSVAR, december 13. Az erdélyi római katolikus egyházmegyei tanács esztendőnként délelőtt a piarista gimnázium dísztermében rendkívül gyűlést tartott. A gyűlést Márton Aron püspök hívta össze, hogy a közelmutiban elhunyt Gyárfás Elemér helyett az egyházmegye élére új világi elnököt válasszanak és több taggal kiegészítsék az igazgatótanácsot. A gyűlésen Márton Aron püspök a római katolikus egyház időszerű kérdéseivel foglalkozott s utat mutatott az egyházmegyei tanács tagjainak a mai helyzetben tanúsítandó helyes és egységes állásfoglalásra. A püspök kitért a magyar iskolák kérdéseire s elismerését fejezte ki a Magyar Népi Szövetségnek és a különböző munkásszervezeteknek ezen a téren elért eredményekért.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel az egyháztanács új világi elnökévé György Lajos dr.-t, a magyar tudományegyetem prorektorát választotta meg. György Lajos dr. szétfoglalt beszédében a római katolikus egyháznak a magyar kultúra művelésében és elmélyítésében vállalt feladatait felhívta meg.

Márton Aron magas színvonalú megnyilatkozásának az egész magyarságot érintő részleteit holnapi számunkban közöljük.

Kik vehetik át rádiókészüléküket?

KOLOZSVAR, december 13. A polgármesteri hivatal pénteken délelőtt 8—12 között az alábbi személyek rádiókészülékét osztja ki Március 6-utcai (volt Szentegyház) raktárból. Az érdekeltek vigyék magukkal a beszolgáltatási, tulajdonjogot és személyazonosságot igazoló iratokat:

Belmont, Dónát 52, Orbán S. Bátya 1, Nagy L. Kajántói 26, Pócsa M., Fülöp L. Erdő 11, Bakos J. Rákosi 52, Rétheli Ö. Julius 14-tér 25, Schaffer J. Békási 17, Fábán K. Szabadság-tér 13, Püskök L. Tordai 8, Boér K. Nácsatorok 51, Israel L. Rosetti 8, Zatig Zs. Bátya 12, Candrea J., Inoze M. Dragalina 92, Maurer E. Villamos 19, özv. ... Lajosné Bácskai, Fosche J. Mária királyné 12, Kozma Gy. Gruia 39, Gyulai J. Görögtem-

lom 1, Dénes F., Morar S. Monostori 3, Kiss M. Rares 29, Szécsi D. Laurian 15, Gergely M. Kogalniceanu 16, Butur G. Vulkán, Prezensky Gy. Romulii 84, Gál E. Mócok 114, Schiffmann Mikó 3, Hidi J. Rares 31, Curta J. Pop 21. Floreoiu, Szabó L. Dézma 42, Hudicska S. Marinescu 81, Boros L. Pata 95, Gergely I. Máramaros 138, Tanta P., Pop L., Balázs I. Brétfű 38, Stréber J. Ecetgyár 14, Krausz L. Pasteur 7, Dézsi S. Kalandos 50, dr. Dési P. Hurmuzachi 12, özv. Petersberger L. Ionescu 86, dr. Rákóczi B. Fadrusz 6, Gulácsi F. Marinescu 47, Simonka I. Horea 24, dr. Balogh Z. Bethlen 28, Ferenczi J. Szabadság-tér 4—5, Csáp Kokó Szabadság-tér, Török P. Marinescu 34, Demeter E. Lupu 6.

Jóváhagyott iparengedélyek

KOLOZSVAR, december 13. Az iparjogokat felülvizsgáló bizottság az alábbi iparengedélyeket hagyta jóvá:

Tamás Gyula Szentegyház 12, Meier Jánosné Hízelve 16, Tóth Ferenc Kossuth Lajos 5, özv. Tompos Mihályné Kossuth Lajos 6, Sándor Zoltán Kossuth Lajos 20, Tamás Jenő Szentegyház 12, Benedek Árpád Budai Nagy Antal 48, Datky Béla Horea 57, Feuermann Jenő és Márton László Szabadság-tér 19, Petruca János Kinizsi 2, Hangya Szövetkezet Gyufagyár 1, Gergely Jolán és Kádár Etelka Radák 4, Varga Lajos Király 21—23, Bontidean Erzsébet Unió 6, Kabdebó Tibor Mária királyné 19, Kolozsvári Antal Madách 58, Gönczi Albert Margineasa 13, Bíró Zoltán Kiss 3, Cseri Árpád Mészáros 25, Bocsnánczi Márton Unió 10, Israel E. József Kiss 1, Székely István Brassai 9, Ilyés János Dózsa 25, Barla Ödön Möriz 4, Szanati Gábor Unió 4, Lengyel Sándor Kossuth Lajos 48, Ujhelyi Bíró Zoltán Saguna 24, Beke Erzsébet Szabadság 10, Barna F. és Davidovics A. Mária királyné 49, Bucoveanu M. Péter Neculcea 2, Cranciova Jenő Filipescu 23, Meixner Mária Kiss 3, Sneider Iona Botond 2, Gombás Lajos Heltai 26, Vásárhelyi János Györgyfalvi 68. — A bizottság Dunki Jenő íperjogát nem hagyta jóvá.

következők iparengedélyét tartalmazza:

Tapitex Rt. Dózsa 10, Rozsda Péter Albinei 42, Ellás Lajosné Dózsa 23, Nánthán András Horea 5, Boros Valentin Jósika 20, Moga Veturia Mátyás 5, Meyer Kálmán Dózsa 6, Csergőli István Decebal 36—38, Rosenthal Ernő Decebal 33—35, Felchner László Széchenyi-tér 35, Roóz Károly Iona 1, Ganz Albert Széchenyi-tér 32, Péterfi Rozália Decebal 45, Schwartz Albert Kun vezér 16, Stoppel Ferenc Stroescu 10, Morvai István Szabadság 13, özv. gy. Márton Józsefné Karolina 9, Fischer I. tván Kuun Géza 32, Léb Mária Balassa 1, Bocsnánczi Gergely Mátyás 2, Krémer Ottó Brassai 16, Korda Rt. Március 6-utca 2, Tribs. Sándor Hosszu 28, Kelemen Piroška Lakatos 3, Szilágyi György Királyhágó 37, Nemes Lajosné Széchenyi-tér 4, Kiss Ferencné Tekei 77, Lambert Herzeg Margit Dávid 12, Gombos Iona Széchenyi-tér 35, Fodor Imréné Tóthfalusi M. 7, Mártonfi Zoltán Horea 19, Weisberger Gyula Alfréd Március 6-utca 6, Winkler Benjámín és Krucek Mór Marasesti 15, Weisberger Lajos Mária királyné 6, Sivócs Jenő Dózsa 6, Kovács Mildós Március 6-utca 3, Hermann András Heltai 4, Fúfza Lajos Munkás 70.

Öt egyesület vesz részt a Dermata szombat-vasárnapi kettős sportünnepségén

KOLOZSVAR, december 13. A Dermata Sport Egyesület — mint megírjuk — szombat-vasárnap nagy sportünnepséget rendez. A sportnapon öt egyesület vesz részt és ezért a börtényi vezetősége úgy döntött, hogy a versenyeket már szombaton délután 5 órakor megkezdik. A bukaresti CFR, PIT, KEAC és Dermata női és férfi kosárlabdacsapata szombaton délután 5 órakor, valamint vasárnap reggel 9 órától kezdve —

folymatlagosan — villám tornát játszanak egymás ellen az unitarius kollégium tornatermében. Ebben a helyiségben tartják meg vasárnap délután 5 órai kezdettel a Rescai MSE—Dermata egyesületek közötti birkózóversenyt. A fenti sporteseményeken kívül vasárnap délután 3 órakor a Mészárosok Szövetségének nagytermében rendez meg a Dermata házi ökölvívóbajnokságának küzdelmeit.

A moszkvai Torpedó 6:3 arányban győzte le Szófia válogatott csapatát

SZÓFIA, december 13. A bolgár fővárosban december 9-én, vasárnap mérkőzött a szovjet bajnokság elsőosztályában szereplő moszkvai Torpedó együttese a szófiaai válogatottal, amelyet 6:3 (2:1) arányban győzött le. A mérkőzés élénk iramu és változatos volt. Az első támadásokat a bolgár csapat vezette le és a 8-ik percben elérte a vezető gólt. A Torpedó a 40. percben egyenlített ki 11-esből és néhány perccel később Petrov megszerezte a Torpedó vezető gólját.

Sz. Barátság 2:0, MTK—Dorog 5:0, Elektromos—HAC 3:2, Győr—K. Barátság 6:0, Haladás—E. MTK 6:0, Pécs—Dózsa 12:2, Vasas—B. Barátság 3:2, Csepel—BMTE 10:3, Szeged—ERSO 1:0, Debrecen—Török-vés 8:1. Két mérkőzés a nagy hóesés miatt elmaradt.

A KEAC uszószerkeztálya vasárnap délután 4 órakor a Vasas Mária királyné-utca 11 alatti helyiségében táncos egybekötött teadélután rendez. A vezetőség felhívja az összes uszósokat, hogy ma, pénteken délután 6 órakor az OSP-ben tartandó értekezleten a teadélutánhoz kapcsolatos megbeszélést végezték jelenleg meg.

A Haladó Ifjúság vasárnap, december 16-án reggel 8 órakor a Mócok-utca 18 alatti székházától félnapos sikirándulást rendez, amelyen külön csoport lesz a kezdő és a haladó sízők részére.

Négy millió pengőbe kerül egy magyarországi sportvezető Szófiába való utazása. Négy magyarországi sportvezető kiküldetését tervezik Szófiába, hogy a bolgár szövetséggel meg tárgyalják a magyar—bolgár sportkapcsolatok kérdését. A budapesti napilapok utalnak arra, hogy Magyarországon sok százezeren éhesen, fűtelten lakásban didegnek, nagyon meggondolkoztató tehát, hogy — ilyen körülmények között — 16 millió pengőt fordítsanak a magyar sportvezetők külföldi utazására.

Sport híradó

A Magyar Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulójának eredményei: Ferencváros—Szolnok 2:0, Kispest—Zugló 3:3, UMTE—

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 2400 lej.

Apróhirdetések szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej. Állást keresőknek szavankint 50 lej, legkisebb apróhirdetés 500 lej. A kiadóba címzett és jelölés leveleknél 100 lej pótdíj fizelendő. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenkint 200, 250 és 300 lej. Szöveg hirdetés (hírek között) szavankint 300 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 400 lej. Nyiltér szavankint 400 lej.

ADÁS-VÉTEL

MEGVÉTELRE keresek 4 hengeres „Ford” motort és mindenféle alkatrészeket Fordhoz. Györgyfalvi-ut 16, Eötvös. 15046

SZÉKRENYEK eladók: búkkfából, fényfából és két antik szekrény. Megtekinthetők Anonymus-utca 13, I. emelet, Kömivesnél, reggel 8 és 10 óra között. Gr.

MAGAS árat fizetek rossz vagy pártatlan cipőkért és más használt tárgyakért. Pap-utca 29, Harasztosi. 16285

ARANYT, ezüstöt a legmagasabb áron vesztünk. Urbansky és Kérdő, Szabadság-tér 24. 16309

EZÜSTÖT és perzsaszőnyeget veszek. Mikos-utca 5. Cimeket a postáladába kérem. 16309

RADIÓT, nem üzemi képest, vagy lámpa nélkülit keresek megvételre. „Erdély” könyvesbolt. 16336

MODERN zománcozott, kombinált szoba és konyhaberendezések adók. Eötvös-utca 12, asztalosnál. 16394

ELADÓ egy 33—34-es gyermek hőcsizma és egy vattázott férfi mellény. Cim a kiadóban. Gr.

ELADÓ 38-as fekete bőrtalpu cipő, 38-as barna bőrtalpu szandálcipő, egy „Vox” márkájú gramofon, zöld loden sikabát vatelezett. Farkas-utca 8, földszint 2. ajtó, délután 1—3-ig. Gr

3x2 MARKAS rádió eladó. Teglás-utca 28. 16494

HASZNALT ruhát, cipőt és fehérneműt veszek és eladok. Dózsa György-utca 4, udvarban, Zweig. 16435

HASZNALT, jó állapotban lévő konyhakredenc, tálalószekrény és asztal, minden elfogadható ártért olcsón eladó. Esetleg darabonként is Kegyessnél, Vöröshadsereg-utca (volt Magyar-utca) 52. 16486

PERZSASZŐNYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása Unicorn Kossuth Lajos-utca 20. 16488

ELADÓ: 38-as női hőcipő, 39-es női hőcsizma, használt női télikabát és 14 éves fiúnak való télikabát, Tordai-ut 40 (szuterén), délután 2—3 között. Gr

PIANINÓT vagy rövid zongorát bérléveszek. Cim a kiadóban. 16509

ELADÓ egy kétkerekű tálga. Csákány-utca 40. 16541

KETHENGERES tiszta, új DKW autómotor, hengerfej nélkül, sürgősen eladó. Értekezni lehet Mócok-utja 18 alatt a titkárságnál. 16528

KITUNÓ állapotban lévő bőrnadrág és egy nagyon jó rádió-hangszóró sürgősen eladó. Márton, Andrassy-utca 29. 16530

OLÁSZ tangóharmonika, fényképezőgép, kenőpirító készülék eladó. „Unicorn”, Kossuth Lajos-utca 20. 16532

ELADÓ paplan 2 huzattal, párnahaj, abrossz, plüss függöny fa-függönytartóval, kis szőnyeg, előszobafogas, 2 diszpárna. Szentegyház-utca 18, I. emelet 4. ajtó. Délelőtt 9—11-ig, délután 2—4-ig. 16531

RADIÓ „Siemens” 3+1 eladó. Hosszu-utca 31, Friedmann. 16537

FERFI télikabát eladó Hegedűs Sándor-utca 16, ajtó 8, III. emelet, délután 3—4-ig. 16544

KARACSONYI hinták, antik, szép, alig használt uriszobai asztal eladó. Str. Matei Basarab 7, 2—5 óráig. 16546

EYÖESZKÖZ kazettát megvételre keres „Libertas”, Deák Ferenc-utca 40. 16543

ELADÓ egy ötszázas motorkerékpár, új gumival. Cal. Motilor 64, Kátai. 16549

FÜRDŐHENGEREK, kádak, vashulladékok eladó. Berde Mózes-utca 2. 16551

JÓKARBAN lévő gyermekszéklet vennék. Huba vezér-utca 9. 16560

ELADÓ egy bilgeri csizma 44-es, nadrággal. Dónát-ut 47. 16562

DIÓ és olcsóbb világos hálók, rekamlék, vitrinek, könyvszekrények, Singer női varrógépek, kombinált háló, rádióasztal, komódok, kihúzó ebédasztal, székek, előszobai szekrény stb. kaphatók Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14, üzletben. 16561

MODERN zománcozott konyhaberendezés eladó. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 16529

EGY riv kasszagép és egy perzsaszőnyeg eladó. Érdeklődni: Mátyás-utca 3, vendéglőben. 16534

ELADÓ hat darab enyvezőbák. Csákó Zsigmond-utca 40, II. kerület. 16533

ÖSSZECSUKHATÓ vaságyat matraccal együtt keresek. Horváth, Dávid Ferenc-utca 6. 16539

HASZNALT, jó állapotban lévő abrosszokat, C. A. M. römikövet veszek. Déli 12—3 között, Newyork kávéház. 16535

CUKORKA gépeket sürgősen vennék. „Késszép” jellegre a kiadóba. 16540

STOEWER márkájú írógép eladó. Teleki Mihály-utca 8, hátul az udvarban. 16542

MODERN szépirodalmi, orvosi, technikai, műszaki könyveket és teljes lexikon sorozatokat veszünk. „Európa”, Egyetem-utca 4.

ELADÓ új díplullituras rekamlék. Bethlen-utca 8, asztalos műhelyben. 16547

ARANY karórákat és karkötőt vennék. Cim a kiadóban. 16556

ELADÓ: nagyon szép valódi perzsabunda, perzsáláb bunda kis termetre, kétszemélyes és egyszemélyes szelón, férfi városi bunda. Iona-utca 1, földszint. 16559

FESTMÉNYEKET, vitrin díszeket és perzsaszőnyeget priváttól vennék. Cim a kiadóban. 16556

ELADÓ egy Singer varrógép és egy 38-as női bakancs. Csánky Dezső-utca 6. 16524

ELADÓ két férfi télikabát, egyik sötétbarna, a másik kék, soványabb, közepmagas embernek való, valamint 7—8 méter jökarban lévő futószőnyeg. Vasile Lupu 52 (volt Kazinczy-utca). Kaput zörgetni. 16566

ALKALMAZÁST KAPHAT

ÜGYES fiatal detáll droguistasegédet keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat „Droguista” jellegre a kiadóba kérünk. 16489

KERESÜNK főkorongost, ki lehetőleg gépformáláshoz is ért. Ajánlatokat „Vidék-re” jellegre a kiadóba. 16444

KERESÉK azonnali belépésre jó bizonyítványokkal rendelkező szobalainst bukaresti lakásomhoz. Jelentkezni Szabó István dohánytörszédjében Kolozsvár, Mária királyné-utca 48. 16498

MUNKAST, nőt vagy férfit, körkötőgéphez akkordmunkára felveszek azonnalra. Cim a kiadóban. 16476

VASZTERGALYOSOKAT felvesz a „Ravag” fémáruháza. Állomás-utca 19. 16525

KÖTŐNÖKET, spuinizónóket, javítólanycokat felvesz „Special” kötőtáru-üzem, Szent István-ut 5. 16521

VARROLANY, önálló francia és angol szakmában, állandó munkára állást keres. Sütő-utca 2, V. M. M. 16532

EGY kifutófiút felvesztünk. Érdeklődni: Moskovits üvegüzlet, Széchenyi-tér 29. 16557

ÜGYES fiukat fizetéssel asztalos tanulóknak felveszek. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 16529

KERESÉK egy önállóan dolgozó perzsaszővő leányt. Pataki-utca 2. 16564

ALKALMAZÁST KERES

AMERIKÁBAN nevelkedett angol tanárnő angol órákat ad Szappan-utca 12. 16538

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERELNEM marosvásárhelyi két szobás komfortos modern házamat kolozsvári házzal vagy szántófölddel Kolozsvár határában. Cim a kiadóban. 16472

EGYEDÜLLŐ idősebb nő lakást kap ingyen, idős nőnél. Bővebb felvilágosítást „Romulus”, Unió-utca 4. 15433

FIATAL tanárházaspár két egymásbányilló butorozott szobát vagy 1 szoba, konyhás lakást keres sürgősen. „Lelépést fizetek” jellegre a kiadóhivatalba. 16548

SÜRGŐSEN ELADÓ lakóház 2000 négyzetméteres jötermőbeni gyümölcseskerttel potom 6.500.000 lejért. Kizárólagosan megbizva Bocsnánczi ingatlanforgalmi iroda, Unió-utca 10. 16553

BUTOROZOTT szobát keresek főtér közelében. Jól fizetek. Cim a kiadóban. 16559

KERESÉK belvárosban 2 vagy 3 szobás komfortos lakást azonnalra, költségeket megtérítem. Értekezni Iona-utca 1, földszint. Ügynököt díjazok. 16559

KÜLÖNFELEK

LULU-KOZMETIKA szépít, fűdit, fiatalít Szentegyház-utca 43, telefon: 652. Tanítványidképzés. 15696

OLCSÓN szállítunk vasutból, vidékről, háztól-házig. „Dacia”, Széchenyi-tér 20.

TÖLTÖTÖLLAMAT a postán 8-án délelőtt kölcsönadtam egy hölgynek. Legyen szíves eljuttatni a Bánhegyessy cukrászdába, Egyetem-utca 1, Wohl névre. 16503

ELVESZETT piros táskám Mór Ferencné névre szóló iratammal. Megtalálót kérem, irataimat Horea-ut 48, II. emelet 7. ajtó eljuttatni. 16527

PIANINÓT bérlé keresek. Cimel „Pianino” jellegre a kiadóba kérek. 16523

BUDAPESTRE utazót keresek könnyű megbízás elvégzésére, jutalom ellenében. Cim a kiadóban. 16535

ELVESZETT Tuzson Iona szülésznő névre szóló rendőrségi bejelentő és más iratok. Kérem a becsületes megtalálót, juttassa el jutalom ellenében Fürdő-utca 49 vagy pedig a klinika nagykapujához Mihály bácsinak. 16543

SZAKACS ISTVAN Endre király-utca 22. elvesztette iratát, amiről Drojnik vendéglőben valaki emlékezett. Megtalálójá jutalmazza lesz. 15436

BETARSULNÉK komoly vállalatba nagyobb tőkével. Zsidóútrást keresek vállalatomhoz, négy milliót rövidesen megduplázok. Kolozsvár legforgalmasabb helyén berendezett textil rövidáruüzlethez pénzes társat keresek. Megbizva Bocsnánczi kereskedelmi iroda, Unió-utca 10, Adria palota. 16553

SZABÓ FERENC névre 1944 január 16-án kiállított kolozsvári géplipari középiskola érettségi bizonyítvány elvezett. Érvénytelennek nyilvánítottam. 16553

„FENY” jellegre levél van a kiadóban, kérem átvenni. 16545